

Briuselis, 2013 05 29
COM(2013) 354 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl 2013 m. Danijos nacionalinės reformų programos
su Tarybos nuomone dėl 2012–2016 m. Danijos konvergencijos programos**

{SWD(2013) 354 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2013 m. Danijos nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2012–2016 m. Danijos konvergencijos programos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo², ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją³,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas⁴,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

- (1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonomikos politikos koordinavimu, ir daugiausia dėmesio skirti toms svarbioms sritims, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

³ COM (2013) 354 *final*.

⁴ P7_TA(2013) 0052 ir P7_TA(2013) 0053.

- (2) Remdamasi Komisijos pasiūlymais, 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrųjų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių⁵, kurios kartu sudaro integruotas gaires. Į šias integruotas gaires valstybių narių paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonomikos ir užimtumo politiką;
- (3) 2012 m. birželio 29 d. valstybių ar vyriausybių vadovai nusprendė priimti Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, kuriuo nustatė nuoseklią nacionalinių, ES ir euro zonos veiksmų, naudojant visus galimus svirtus, priemones ir politikos strategijas, sistemą. Jie nutarė, kokių veiksmų reikėtų imtis valstybių narių lygmeniu, visų pirma išreikšdami visapusišką įsipareigojimą siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų ir įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas;
- (4) 2012 m. liepos 6 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl Danijos 2012 m. nacionalinės reformų programos ir pateikė savo nuomonę dėl atnaujintos 2011–2015 m. Danijos konvergencijos programos;
- (5) 2012 m. lapkričio 28 d. Komisija patvirtino metinę augimo apžvalgą⁶, kuria pradedamas 2013 m. ekonominės politikos koordinavimo Europos semestras. Be to, 2012 m. lapkričio 28 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą⁷, kurioje nustatė, kad Danija yra viena iš valstybių narių, dėl kurios reikės parengti nuodugnią apžvalgą;
- (6) 2013 m. kovo 14 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, kuriais turi būti užtikrintas finansinis stabilumas, fiskalinis konsolidavimas ir ekonomikos augimo skatinimo veiksmai. Ji pabrėžė, kad reikia vykdyti diferencijuotą, ekonomikos augimą skatinantį fiskalinį konsolidavimą, atkurti įprastas skolinimo ekonomikai sąlygas, skatinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą, spręsti nedarbo problemą, šalinti socialinės krizės pasekmes ir modernizuoti viešąjį administravimą;
- (7) 2013 m. balandžio 10 d. Komisija paskelbė Danijos nuodugnios apžvalgos⁸ pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo 5 straipsnį rezultatus. Komisijai atlikus analizę galima daryti išvadą, kad Danijoje susidarė makroekonominis disbalansas, nors jis nėra labai didelis;
- (8) 2013 m. balandžio 30 d. Danija pateikė 2013 m. atnaujintą 2012–2016 m. konvergencijos programą ir 2013 m. nacionalinę reformų programą. Siekiant atsižvelgti į abiejų programų sąsają, jos vertintos vienu metu;
- (9) remdamasi 2013 m. konvergencijos programos vertinimu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97, Taryba mano, kad makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos programoje nurodytos biudžeto projekcijos, yra tikėtinas. Scenarijus, kuriame 2013 m. numatytas 0,7 %, o 2014 m. – 1,6 % BVP augimas, iš esmės atitinka Komisijos 2013 m. pavasario prognozę, kurioje numatytas 0,7 % ir 1,7 % BVP augimas. Programoje išdėstyta biudžeto strategija, kuria siekiama iki 2013 m. panaikinti perviršinį deficitą ir įgyvendinti vidutinės trukmės laikotarpio tikslą –

⁵ 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos sprendimas 2013/208/ES.

⁶ COM (2012) 750 *final*.

⁷ COM (2012) 751 *final*.

⁸ SWD(2013) 115 *final*.

pasiekti, kad struktūrinis deficitas būtų ne didesnis kaip 0,5 % BVP, kaip numatyta pakto tiksluose. Programoje nustatytas tikslas pasiekti, kad valdžios sektoriaus deficitas 2013 m. būtų 1,7 % BVP, o 2014 m. – 1,8 %, – tai atitinka Komisijos pasiūlytą perviršinio deficito procedūros terminą. Remiantis struktūrinio biudžeto balanso skaičiavimais, vidutinės metinės fiskalinės priemonės 2011–2013 m. laikotarpiu atitinka Tarybos rekomendaciją pagal perviršinio deficito procedūrą. Numatoma, kad 2013 m. realiųjų valdžios sektoriaus išlaidų (įskaitant diskrecines pajamų priemones) augimas turėtų būti lygus nuliui, o 2014 m. – 0,4 %, ir atitikti išlaidų kriterijų ir vienais, ir kitais metais. Danijos viešieji finansai apskritai yra patikimi ir šalis jau pasiekė vidutinės trukmės laikotarpio tikslus. Tačiau dėl senėjančios visuomenės ir plataus užmojo gerovės politikos Danijai labai svarbu išlaikyti patikimą ir tvarią fiskalinės politikos sistemą ir užtikrinti, kad deficitas neviršytų Sutartyje numatytos 3 % BVP pamatinės vertės;

- (10) 2012 m. Danija nusprendė vykdyti neįgalumo pensijų ir subsidijuojamų užimtumo programų reformas, kurios įsigaliojo 2013 m. sausio 1 d. Šios reformos – svarbios Danijos darbo jėgos pasiūlos didinimo priemonės. Tačiau dar reikia plėsti labiausiai atitolusių nuo aktyvaus profesinio gyvenimo asmenų, įskaitant migrantų kilmės asmenis, ilgalaikius bedarbius ir žemos kvalifikacijos darbuotojus, įsidarbinimo galimybes. Pripažįstant Danijos vyriausybės plataus užmojo reformų darbotvarkę, svarbu užtikrinti, kad pagal garsųjį Danijos darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros modelį ir toliau būtų skatinamas sklandus perėjimas nuo nedarbo prie užimtumo, tuo pačiu mažinant marginalizaciją ir socialinę atskirtį. Šiuo požiūriu svarbus vaidmuo tenka švietimui, mokymui ir gebėjimų tobulinimui;
- (11) Danija pagrįstai pirmenybę teikia švietimui. Vis dėlto reikalingos nuolatinės pastangos gerinant švietimo ir mokymo sistemų kokybę ir išlaidų efektyvumą, be kita ko, vykdant pradėtas reformas. Siūloma pradinio ir žemesniojo vidurinio mokslo sistemos reforma nukreipta teisinga kryptimi ir galima tikėtis, kad ji turės teigiamo poveikio mokyklų sistemos išlaidų efektyvumui ir švietimo kokybei, įskaitant moksleivių išsilavinimo lygį. Profesinio mokymo srityje Danijos vyriausybė ėmėsi veiksmų jaunimo profesiniam mokymui gerinti ir būtinai praktikai privačiame sektoriuje užtikrinti. Vyriausybė, savivaldybės, regionai ir socialiniai partneriai įsteigė komitetą, kurio užduotis – rasti būdą kaip nuolat užtikrinti būtiną praktiką ir gerinti profesinio mokymo sistemos kokybę. Suradusi ilgalaikį ir plataus užmojo sprendimą, kaip sumažinti praktikos vietų trūkumą ir didelį jaunimo profesinio mokymo sistemos mokyklos nebaigusiu skaičių, Danija būtų ištis geriau pasirengusi ateityje patenkinti gebėjimų poreikius darbo rinkoje ir gerinti darbo našumą;
- (12) Danijos ekonomika galėtų augti sparčiau pašalinus kliūtis konkurencijai vietos ir mažmeninių paslaugų sektoriuje, turint omenyje šio sektoriaus svarbą Danijos ekonomikai. 2012 m. Danijos vyriausybė pateikė naują konkurencijos įstatymą, kuris yra svarbus žingsnis teisinga kryptimi. Peržiūrėjus konkurencijos įstatymą įvesti veiksmingesni konkurencijos reguliavimo užtikrinimo mechanizmai; tai visiškai atitinka 2012 m. rekomendaciją. Tačiau siekiant užtikrinti priemonių, kurių imtasi stiprinant konkurencingumą ir rinkos veikimą sektorių ir viešųjų paslaugų srityse, veiksmingumą, galima nuveikti daugiau. Įvairios politikos iniciatyvos šioje srityje tik pradėtos įgyvendinti ir reikalingos nuolatinės pastangos veiksmingam jų įgyvendinimui užtikrinti;

- (13) Pastaraisiais metais nacionaliniu ir ES lygmenimis buvo atlikta išsami namų ūkių įsiskolinimo analizė siekiant įvertinti finansų ir ekonomikos stabilumui kylančią grėsmę. Šiuo metu atrodo, kad rizika finansų stabilumui yra valdoma, tačiau būtina nuolatinė stebėseną. Danijos valdžios institucijos ėmėsi įvairių priemonių būsto paskolų sistemai stiprinti. Tarp jų – būsto paskolų rizikos laipsnio nustatymo schema ir kintamų palūkanų ir (arba) atidėto amortizavimo paskolų apribojimai. Būsto paskolas teikiančios įstaigos savo iniciatyva ėmėsi priemonių papildomam įkaitui užtikrinti. Visos šios priemonės nukreiptos teisinga kryptimi, tačiau siekiant įsitikinti, kad jos turi norimą poveikį, bus reikalinga atidi stebėseną. Komisija išnagrinės reguliarias Danijos ataskaitas apie taikytų priemonių poveikį šiame kontekste. Laikui bėgant reikėtų peržiūrėti nekilnojamojo turto apmokestinimo sistemą Danijoje siekiant sumažinti jos iškraipymus ir sustiprinti anticiklinius požymius;
- (14) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Danijos ekonominės politikos analizę. Ji įvertino konvergencijos programą ir nacionalinę reformų programą ir pateikė nuodugnią apžvalgą. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos pagal Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–3 rekomendacijose;
- (15) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Danijos konvergencijos programą ir savo nuomonę⁹ visų pirma pateikė toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;
- (16) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnią apžvalgą ir šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Danijos nacionalinę reformų programą ir konvergencijos programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr.1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo 6 straipsnį pateiktos toliau išdėstytoje 3 rekomendacijoje,

⁹ Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.

REKOMENDUOJA Danijai 2013–2014 m. imtis šių veiksmų:

1. 2013 m. įgyvendinti biudžeto strategiją, kaip numatyta, siekiant užtikrinti perviršinio deficito panaikinimą iki 2013 m. Po to įgyvendinti 2014 m. ir vėlesnių metų biudžeto strategiją, siekiant užtikrinti tinkamas fiskalines priemones vidutinės trukmės laikotarpio tikslui išlaikyti.
2. Imtis tolesnių veiksmų, kad būtų išplėstos darbo rinkos nuošalyje likusių asmenų, įskaitant migrantų kilmės asmenis, ilgalaikius bedarbius ir žemos kvalifikacijos darbuotojus, įsidarbinimo galimybes. Gerinti profesinio mokymo kokybę, kad sumažėtų mokslo nebaigusių asmenų skaičius, ir didinti praktikos vietų skaičių. Įgyvendinti pradinio ir žemesniojo vidurinio mokslo sistemos reformą, siekiant pakelti išsilavinimo lygį ir padidinti švietimo sistemos išlaidų efektyvumą.
3. Toliau stengtis pašalinti konkurencijos kliūtis paslaugų sektoriuje, įskaitant mažmeninės prekybos ir statybos sektorius, ir didinti viešųjų paslaugų teikimo veiksmingumą.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*